

ת"פ 65273/09/19 - מדינת ישראל נגד פלוני

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 65273-09-19 מדינת ישראל נ' פלוני

בפני כבוד השופטת ג'ויה סקפה שפירא
מאשימה מדינת ישראל
נגד
נאשם פלוני
החלטה

כללי

1. נגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו עבירות המשך התפרעות לאחר הוראת פיזור והפרעה לשוטרי במילוי תפקידו. על פי הנטען בכתב האישום, ביום 20.6.16 בשעה 9:30 התקיימה תהלוכה של העדה היוונית במתחם קבר דוד שבעיר העתיקה בירושלים. החל מהשעה 6:00 באותו היום הגיעה למקום קבוצה של כ- 15 נערים ובהם גם הנאשם, במטרה למנוע את מעבר התהלוכה במקום. הנאשם יחד עם אחרים ישבו על המדרגות בכניסה לחדר "סעודה האחרונה" וסירבו להתפנות על אף שאחד הקצינים הורה להם להתפנות והודיע שמדובר בהתקהלות בלתי חוקית. משסירבו הנערים לפנות את המקום החל פינוים בכח. במהלך הפינוי הנאשם אחז במעקה המדרגות שעליהן ישב והתנגד בכח לפינוי. הנאשם הניף את ידיו וכתוצאה מכך נפל השוטרי עידן בן- נון.

2. לפני בקשה לגילוי חומרי חקירה לפי סעיף 108 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] התשמ"ב- 1982. הנאשם, המבקש לבסס טענה של אכיפה בררנית, מבקש לקבל לידיו את החומרים הבאים:

א. הנחיות בעניין מדיניות העמדה לדין בעבירות שכרוכות בהשתתפות בהפגנות;

ב. כל החומר שנאסף על ידי הפרקליטות ושמצוין בהודעת המאשימה בת"פ 44720-02-17 מדינת ישראל נ' אליאש, תיק שבו המאשימה חזרה בה מן האישום;

ג. כל כתבי האישום שהוגשו נגד מעורבים במחאת העדה האתיופית;

ד. חומרי חקירה בתיקי המחאה האתיופית בהם לא הוגשו כתבי אישום;

ה. כל כתבי אישום שהוגשו בהפגנות החרדים בהם חזרה בה המאשימה מאישום בהליך פלילי או שההליך הפלילי הומר להליך תעבורה;

ו. כתבי אישום או הודעה על חזרה מאישום שהוגשו בעקבות אירועי המחאה החברתית;

ז. כתבי אישום שהוגשו בגין השתתפות בהפגנות הנכים;

3. על פי הנטען בבקשה, בהתאם למדיניות המנחה את המאשימה, כלל לא היה מקום להעמיד את הנאשם לדין כאשר כל שמיוחס לו הוא התנגדות לפינוי. נטען כי במקרים דומים של חסימת כבישים נרחבת שגרמה נזקים לאוכלוסיה נרחבת, וגם בהתנגדות לפינוי מאחזים שכללה שימוש בכח, נמנעה המאשימה מהגשת כתבי אישום בעבירה של הפרעה לשוטרים גם לאחר סירוב לציית להוראת פינוי. בהקשר זה הפנה ב"כ הנאשם לארבעה תיקי חקירה משטרתיים שבהם הייתה התנגדות לפינוי מאחזים שבסופן לא הוגש נגד מי מהמעורבים כתב אישום, או שהמאשימה חזרה בה מכתבי אישום שהוגשו. כן הפנה ב"כ הנאשם באופן כללי לאירועי חסימת כבישים בהפגנות החרדים, בהפגנות הנכים, במחאה החברתית ובמחאות בני העדה האתיופית, שבהם לא הוגשו כתבי אישום או שהוגשו כתבי אישום בעבירות תעבורה בלבד ולא בעבירות התפרעות או הפרעה לשוטרים, והפנה באופן ספציפי לשני תיקים שהוגשו במסגרת אירועים אלה.

4. המאשימה מבקשת לדחות את הבקשה וטוענת כי הנאשם לא הרים את הנטל הראשוני הדרוש להוכחת טענת האכיפה הבררנית ולא הוכיח כי קיימת רלבנטיות של החומר המבוקש לאישום.

נטען כי אין מיוחסת לנאשם התנגדות לפינוי בלבד, אלא התנגדות לפינוי לאחר שידע כי מדובר בהתקהלות בלתי חוקית ובהפרעה לשוטרים שגרמה לנפילתו של השוטרים.

המאשימה טוענת, כי אף אחד מהמקרים שאליהם הפנה ב"כ הנאשם אינו דומה לעניינו של הנאשם, כי קטינים נוספים שהיו מעורבים באירוע שבו היה מעורב הנאשם עומדים אף הם לדין בבית המשפט לנוער בגין העבירות שמיוחסות לנאשם ועבירות נוספות.

עוד טוענת המאשימה, כי להבדיל מהמדיניות המקלה שנהגה באירועים של חסימת צירי תנועה, אין מקום לנהוג כך במקרה דנן, שכן תכלית ההפגנה הייתה מלכתחילה למנוע את זכויותיהם של אחרים. בהקשר זה נטען גם, כי התנגדות לפינוי מאחזים אינה כרוכה בניסיון לפגוע בזכויותיהם של אחרים.

המאשימה הוסיפה וטענה כי לא קיימות הנחיות של פרקליט המדינה או של היועץ המשפטי לממשלה בעבירות של המשך התפרעות לאחר הוראת פיזור והפרעה לשוטרים, וכי ההנחיה בעניין מדיניות העמדה לדין בעבירות הנוגעות להשתתפות בהפגנות מצויה עדיין בשלבי גיבוש.

5. שני הצדדים העלו טענות המתייחסות להתנהגותו של הנאשם כפי שעולה מתוך חומר הראיות. לא אכריע בטענות אלה, שכן הראיות טרם נשמעו. המסד העובדתי שעל בסיסו תוכרע הבקשה הוא העובדות המצוינות בכתב האישום, שאף הן אינן חפות מקשיים. כך למשל, בסעיף 3 לכתב האישום נכתבו דבר והיפוכו; נכתב כי הנאשם אחז במעקה המדרגות ובכך מנע את פינויו מהמקום, ומיד לאחר מכן נכתב כי הנאשם הניף את ידיו וכתוצאה מכך נפל אחד השוטרים. מובן כי אם הנאשם אחז במעקה לא יכול היה להניף את ידיו שאחזו במעקה, ומנגד, אם הניף את ידיו, משמע שלא אחז במעקה וניתן היה לפנותו. מכל מקום, הכרעה על בסיס העובדות הנטענות בכתב האישום נעשית לצורך בקשה זו בלבד, ומובן כי אין בכך כדי לקבוע כי עובדות כלשהן התקיימו או לא התקיימו.

6. קשה לקבל את טענת המאשימה כי אין בידה כל הנחיות או כללים שנקבעו בנוגע למדיניות העמדה לדין בעבירות של סירוב להוראת פיזור בהפגנות. עצם קיומם של כללים כלשהם עולה, לכל הפחות, מתוך הודעת המאשימה שהוגשה לבית המשפט בת"פ 44720-02-17 **מדינת ישראל נ' אליאש**, שאליה התייחס ב"כ הנאשם בבקשתו. מכל מקום, דווקא העדרם של כללים מנחים כלשהם עשויה לבסס, ביתר שאת, את החשש לאכיפה בררנית או שרירותית.

7. אני מתקשה לראות את ההבחנה שעורכת המאשימה בין הנאשם לבין האירועים שאליהם הפנה בא-כוחו.

מאחר ועומדת למשטרת ישראל חזקת התקינות המנהלית, יש להניח כי היא מבקשת לפנות מפגינים רק במקרים בהם מדובר בהתקהלות בלתי חוקית. בנוסף, התנגדות לפינוי היא מטבעה אירוע הכרוך בהפעלת כח מסוימת, ומידת התוקפנות המיוחסת לנאשם בכתב האישום מצויה ברף הנמוך - אחיזה במעקה, או לחלופין - הנפת יד באוויר. מדובר בהתנגדות שהיא כמעט פאסיבית.

8. ההשוואה שעורכת המאשימה לעניינם של הקטינים שהשתתפו יחד עם הנאשם באירוע נושא כתב האישום נראית, על פני הדברים, כלא רלבנטית, שכן המאשימה עצמה ציינה שלאותם קטינים מיוחסות עבירות נוספות, חמורות יותר, של תקיפת שוטרים או איומים.

9. ההבחנה שערכה המאשימה בעקבות החלטתו של בית המשפט לנוער בעניינם של הקטינים, אינה מצדיקה כשלעצמה דחיית הבקשה. אמנם תכלית ההתקהלות של הנאשם וחבריו הייתה מלכתחילה למנוע את קיום התהלכה של העדה היוונית, ובכך למנוע ממנה לממש את זכותה לחופש דת ותרבות. ואולם, גם אירועים של חסימת כבישים נועדו מלכתחילה למנוע מאחרים מלממש את חופש התנועה שלהם, ובעקיפין לפגוע גם בזכויות אחרות של הציבור. השאלה האם מדובר בשאיפה לפגוע בבני קבוצה מסוימת או בכלל הציבור אינה מצדיקה כשלעצמה התייחסות שונה בהגשת כתבי אישום ככל שהדבר נוגע לפגיעה בחופש התנועה. בהקשר זה אוסיף כי טועה לדעתי המאשימה בטענתה, כי התנגדות לפינוי מאחזים בלתי חוקיים אינה כרוכה בניסיון לפגוע בזכויותיהם של אחרים, שכן יש בה פגיעה מובהקת בזכות הקניין של בעל המקרקעין שנתפסו במאחז בלתי חוקי.

10. ב"כ הנאשם הפנה למספר בלתי מבוטל של דוגמאות בהן נמנעה המאשימה מלהגיש כתבי אישום או חזרה בה מכתבי אישום שהוגשו, כאשר דובר בעבירות של התנגדות לפינוי התקהלות בלתי חוקית שאינה מלווה באלימות כלפי

השוטרים. דוגמאות אלה מקימות תשתית ראייתית ראשונית לביסוס טענת אכיפה בררנית, ויש בהן כדי להצדיק את חיוב המאשימה למסור לנאשם נתונים בדבר העמדה לדין של אחרים בנסיבות דומות.

11. אף על פי כן, בשלב זה לא מצאתי להורות למאשימה למסור לנאשם חומרי חקירה מתוך התיקים. מסירת מידע זו יש בו פגיעה קשה בפרטיותם של צדדים שלישיים, שסביר כי ניתן יהיה להימנע ממנה.

12. בנוסף, לא מצאתי להורות למאשימה לפלח את הנתונים שעל מסירתם אורה לפי סוגי המחאות שאליהן התייחס ב"כ הנאשם (מחאת הנכים, מחאת בני העדה האתיופית, מחאות החרדים). הגם שהמאשימה לא טענה זאת, נראה כי עריכת פילוח שכזה מטילה עליה נטל בלתי סביר. עם זאת מובן כי ככל שהמאשימה גיבשה לעצמה כללים מנחים בנוגע להעמדה לדין בגין כל אחת מסוגי המחאות (כפי שככל הנראה עשתה בכל הנוגע למחאות החרדים) עליה לחשוף כללים אלה.

13. לנוכח האמור לעיל, אני מורה למאשימה למסור לנאשם מידע בדבר מספר תיקי החקירה שנפתחו נגד בגירים בחמש השנים האחרונות בחשד לביצוע עבירות של המשך התפרעות לאחר הוראת פיזור במחוזות ירושלים, תל-אביב ומרכז תוך התייחסות לנושאים הבאים:

א. האם נלווה לחשד זה חשד לביצוע עבירות אחרות ואם כן- אילו עבירות.

ב. האם הוגש כתב אישום, ואם כן- אילו עבירות יוחסו לנאשם.

14. בנוסף אני מורה למאשימה למסור להגנה כל הנחייה שגיבשה ביחס לטיפול במפגינים שנעצרו במהלך מחאות החרדים, מחאות הנכים, מחאת בני העדה האתיופית או המחאה החברתית.

15. החומרים יימסרו להגנה עד ליום 20.3.20.

16. המזכירות תעביר העתק ההחלטה לצדדים.

ניתנה היום, כ"ה שבט תש"פ, 20 פברואר 2020, בהעדר הצדדים.